

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl., 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articlii nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

În ședința de sâmbătă a casei deputaților din Budapesta a prezentat ministrul de finanțe două proiecte de lege, cari ne arată că încă sîntem tot în provisoriu. Unul din aceste proiecte privește bugetul și altul pactul sau transacțiunea între jumătățile monarhiei. Ambele au a se prolunga până la ultima lui Iunie n. din anul acesta.

Pe timpul întrunirii delegațiilor dieta se va proroga până după Rusalii.

În zilele din urmă a lucrat și casa magnaților. Obiectele de desbatere a acestei case au fost unele legi votate de casa deputaților cari zăcură timp mai îndelungat neatînse. Casa magnaților a făcut unele corecturi în conclusele casei deputaților. A redus adică vama pe petrolu de la 8 la 3 fl. și a susținut vama pe cafea de 24 fl. neschimbată, au mai urcat vama pe unii articuli de industrie și a hotărît ca vice-gubernorii banței să-i denumescă guvernul dintre trei candidați acționari designați de adunarea generală.

Pactul sau transacțiunea a întâmpinat opozițiune și în casa de sus. Guvernul însă a avut călduroși apărători cu deosebire pe contele Lad. Wenckheim. Acesta a arătat urmările cele rele a le nesuccederei transacțiunii. „În Budapesta ca și în Viena — dicea el — ar urma mai întâiu crize ministeriale; după aceste un provisoriu, sub a cărui dominațiune puterea noastră materială sar nimici cu deseversire, creditul nostru s'ar ruina și ar aduce pagube imense economiei noastre populare, industriei și comerțului; ar urma nisce împregiurări pe cari le am puté numi chaos. Față cu situațiunea generală, cine nu s'ar înfiora de astfelu de împregiurarea.

Situațiunea în afară este tot ca cea de mai înainte. Scirile telegrafice

din Petersburg și din London incredințeză că deocamdată va mai trece un timp ore care cu negoțări. Contele Șuvaloff, carele la sosirea sa în Petersburg a fost primit nemijlocit de imperatul Alesandru și în conferențe cu acesta și cu alți bărbați de stat de pozițiune forte înaltă a conferit până dimineță cătră patru ore — a plecat de nou spre London. Până nu-și va termina contele Șuvaloff a doua misiune în capitala Mării Britanii nu ne putem aștepta la evenimente remarcabili de ordinea primă. Ce însărcinări are acest trimis al țarului nu se pôte sci, precum nu se scie nici despre conferența sa cu țarul nimica. Lumea politică însă este aplecată a crede, că Rusia va face însemnate concesii Angliei, în Europa și în Asia. Lumea politică și basază presupunerile pe un articol signalizat de „Agence russe“ și în Viena sînt diare cari atribue aceste rezultate presumptive demersurilor politice ale oficiilor de esterne din Viena și din London. Din aceste se deduce mai departe posibilitatea unei înțelegeri pe cale pacinică și corespunzătoare tuturor intereselor europene.

Cu toate aceste o îndoială tot rămâne nesuprimată. Îndoiala aceasta este, dacă înțelegerea posibilă va fi o considerare satisfăcătoare și cătră interesele speciale ale Austro-Ungariei. Acestei îndoieli se dă espreșiune în presa oficiosă din Viena, intonând, că la cas când interesele Austro-Ungariei ar fi desconsiderate, acesta are destulă putere de ași arunca influința în cumpenile Europei.

„P. Ll.“ e mai susceptibil decât colegii sei din Viena. El simte că Austro-Ungaria este ofensată, pentru-că articolul signalizat de „Agence russe“ nu amintesc de interesele austro-unguresci. Austro-Ungaria combate o grupare slavică pe peninsula balcanică sub influință rusescă; voiesce pentru garantarea ordinei și a ecuilibrului eschiderea influinței rusesci de pe peninsula balcanică și din țările

dela Dunăre. Acestei voințe inșe nu se dă nici o espreșiune în numitul articol. Deci de ore ce Anglia se pôte prea bine înțelege cu Rusia fără de a reflecta și la ceea ce atinge pe Austro-Ungaria în prima ordine, rëndul este la acéstă din urmă a se întrepune cu totă puterea, ca voința ei încă să fie respectată. „P. Ll.“ este dar de părere că pe lângă alte, mesurile militare să se completeze cât mai curând, pentru ca Rusia să se convingă, că Austro-Ungaria este hotărîtă a preveni atomisarea orientului așa cum o voiesce Rusia.

Tôte conjeturările pacinice, acompaniate de îndoieli, trebuesc privitye de nisce intermezuri, cu cari are de a se umplé golul între acțiunile ce vor urma mai târziu.

Telegramele din Odessa, Brody și Iași anuncie mișcări de trupe rusesci spre Dunăre, dară tot odată și spre hotarale Austro-Ungariei (Galitiei).

Din Berlin se telegrafieză, că în giurul Constantinopolei, în taberile lui Tottleben se fac pregătiri pentru ocuparea Constantinopolei, pe când din Pera se telegrafieză că englezul Layard, care se bucură de o influință precumpănitoare la Pôrta otomană, încercăză pe tuncu la rezistență.

Altă telegramă din Constantinopole întăresce pe cele de mai sus, anunciând că trupele rusesci continuă în mișcările lor în giurul Constantinopolei, dară nu s'au apropiat mai tare de liniile turcesci.

În același timp se telegrafieză din Atena că generalul Sutzo și oficerii concediați sînt chemați la trupă și ordonați la granițe. — Trupele turcesci din Tesalia s'au imbarcat la Volo și Salonic spre a pluti, parte spre Bosnia, parte spre Creta.

De ce natură vor fi acțiunile cele mari e greu de a spune. În cercurile politice din Paris domnesce credința, că toate mișcările dinaintea Constantinopolei sînt demonstrațiuni, cu cari Rușii vor să-și acopere retragerea.

„D. Ztg.“ din Viena, de și nu o spune apriat, pare a fi de convingere, că întră Anglia și Rusia înțelegerea pôte deveni perfectă și atunci crisa orientală ar fi o crisă pentru Austro-Ungaria. „Ruski Mir“, organul clironomului rusesc dice, că un rebel Anglorusesc nu se pôte termina cu succes, până când nu va premerge rebelul contra Austro-Ungariei.

Dela sinodul archidieceșan.

Sibiu în 28 Aprile v. 1878.

Ședința VI.

Ședința se deschide la 10 ore. După îndeplinirea formelor obicinuite, dep. B. Baiulescu face următoarele propuneri.

Sinodul considerând că, interesul pentru scôla română gr. or. este a se estinde și asupra indemnării copiilor români la meserii, îndrumă pre cons. archidieceșan:

a) să esmită un cercular cătră comitetele protopopesci și parochiale ca se indemne pre copii români a se aplica la meserii;

b) să contribue din unul din fondurile ce are archidieceșan, la asociațiunile din Brașov și Sibiu pentru promovarea meseriilor întră români, cu scop de a instrui pe invățăcii români gr. or. în cetire și scriere;

c) să studieze și să aducă la sinodul din 1879 un proiect pentru înființarea unei scôle de meserii în archidieceșan.

2. Sinodul considerând că, este neaperat de lipsă a se publica scopul fondurilor din archidieceșan, să îndrume pre consistoriu a aduce la sesiunea procsimă istoricul fiecărui fond archidieceșan.

Se transpun comisiunei pentru propuneri.

Înainte de a trece la ordinea zilei preșidiul atrage atențiunea sinodului asupra conclusului Nr. 132 ex 1877, prin care sa hotărît ca, salariile funcționarilor consisto-

FOIȚA.

Suveniri din viața școlară.

(Urmare.)

I. Șcôla din sat.

Că am mâncat o sfântă de bătae după acéstă întâmplare — se înțelege de sine. Cu totă bătaia, mie-mi părea de tot bine că Mozoc me-a lăsat numai cu cocostircu. Io socoteam în mintea mea că, dacă n'am Bucóvnă, am scăpat de scôlă. A doua zi inșe tata mi-a dat altă Bucóvnă, fără cocostircu și cu păreți de hârtie, me-a dus însuși la scôlă, și a dis cătră dascălu să me bată bine dacă n'oiu invêta și dacă n'oiu fi de omenie.

Dómne ce gróză me-au mai cuprins când me-am vécút în scôlă. Mi se părea că din scôla asta o să-mi vină mórtea. Și dascălul George nu mai era cu mine așa pretinos precum fusese în ziua trecută. El îmi spuse de vre-o câte-va ori slovele și apoi îmi dise: pe după améđi să le scii. Dar când s'a dus de lângă mine să

arete slovele la alt băiet, eu me uitaiu la slove ca vițelu la pórta cea nouă. Nu cunosceam nici una. De unde era să le pot eu invêta? După améđi, în loc să merg la scôlă, m'am ascuns și nu m'am arêtat până séra. În ziua următoare și încă vre-o două trei zile tot asemenea, până ce odată veni la noi dascălu George și întrebă pe tata pentru ce nu me dă la scôlă.

Luat la întrebare, am spus că nu sciu slovele și me tem că m'a bate jupănu dascăl.

După ce mai mâncaiu o bătae, bună, și dascălu se făgădui că nu me va bate m'am dus iară la scôlă, și iară mi-a spus dascălu slovele ca să le invêț. Și așa mi le-a tot spus o jumătate de an. Când era pe la florii, la esamen, eu ajunseseam așa de departe de rupsesem Bucóvnă, dar nu trecusem de la slove, pe cari le sciam de rost, dar când me întrebă pe sărite me cam incurcam. Pe la s. Petru când a fost Protopopu la esamen eu sciam sloveni pe vre-o 3 fețe și sciam și rugăciunile, până la „patru care-s de lipsă.“

Așa sa sfișit anul întâi de procepselă, și cu el sa dus și dascălu George, pentru că nul mai voiau ómenii. Ci că prea mult mergea în ședători și se gâlcevea cu feciorii — Cine era acum mai vios de cât mine, că am scăpat de dascăl, și apoi prin dascăl de scôlă, în carea pre lângă totă făgăduința dascălului George, am umblat de multe ori pedepsit cu câte 5, 10 și 12 vergi, de nu puteam ședé ca alți botezați.

Anul al doilea cu toate acestea sa început și fără dascălu George. În locul lui veni altul cu numele Dumitru, care era tare invêțat, că scia ceti și nemțesce. Când me-a luat sub mână abia mai cunosceam slovele, că peste véră cartea mea fu dată în grigia șórecilor, cari făcură cu ea ca și Mozoc. Numai rugăciunile nu le-am fost uitat, precum nu le-am uitat până astăzi. Așa-mi mergea gura pe rugăciuni, de se părea că cu ele în gură me-am născut. Adevêrat că nu pricepeam nimic din ele, și că le diceam și intonam fără înțeles, dar pentru aceia tot le sciam ca apa. Și atâta era destul ca să se mire și dascălu

Dumitru de duchul meu. Și cum le rosteam atunci, așa le-am rostit până la vârsta bărbătescă, când din întimplare me-am pus odată să me gândesc la aceia ce-mi dice gura fără inșoțirea minții.—Dară la slove! După ce cu a treia carte repețiu slovele, me-am pus pe „slovenit“ un an de zile. Și la capêtul anului o parte însemnată din carte era slovenită. De cetit nu scia nici unu dintre conșoții-mei. Toți eram de o pănură. Dară mai sciam o multime de rugăciuni, ca „Imperate ceresc“, „Sculându-me din somn“, „Din pat și din somn“, și „Miluesce-me Dzeule“, apoi invețasem a face și numărșu — mai mult cu cărbuni pe păreții scôlei și pe cuptoriul ei cel de pământ, căci cretă nu prea căpêtam de cât când era dascălu în scôlă. Iară dascălu Dumitru era mai mult a casă de cât în scôlă. — În anul al treilea am avut alt dascăl. Ear în acest an am făcut mare sporiu.

La sfișitul anului a venit la esamen un domn mare, ci că era trimes de gubern și de vládica. Acum sciu cum 'l chiamă, dară fiind că atunci

riului să se compute de la ziua depunerii jurământului. Având în vedere că asesorul cons. ordinar salariat, ales în ședința de ieri, este de prezent profesor la institutul teologic-pedagogic Andreian, prezidiul propune ca, salariul de asesor să se avizeze de la 1 Iulie a. c. chiar și în cazul când ar depune jurământul mai curând; ér salariul seu de profesor se încete îndată ce va primi salariul de asesor.

Acastă propunere sinodul o primește, și o ridică la conclus.

La o întrebare a dep. E. Macolar despre folosirea salariului vacant de profesor la seminarul, prezidiul arată că sa adaus la fondul seminarului.

Spre știință.

Urmăză la ordine raportul comisiunii generale despre proiectul de regulament pentru afacerile interne ale consistoriului prezentat sinodului archidieceșan încă în sesiunea din a. 1877. Raportorul P. Cosma recomandă și sinodul primește acest regulament în dezbateri generală. Urmăză apoi dezbateri specială asupra §§-lor singuratici.

§§ 1 și 2 se primesc cu puține modificățiuni, cari au de scop a precisa mai bine cuprinsul acestor §§. La § 3. însă se încinge o dezbateri îndelungată, care a pus spiritele în o agitațiune mai vie decum s'a observat la pertractarea celor mai multe obiecte de până aici.

Prezidiul se folosese de ocaziune pentru ca la dezbateri acestui § să se precizeze bine pozițiunea vicariului. Densul arată că, conform St. org. archieppul își denumesc pe vicariul seu dintră asesorii senatului bisericesc; sar părea dar că, unul dintră asesorii senatului bisericesc, rămânând asesor pôte fi și vicariu, s'ar puté înțelege și astfel ca, denumindu-se un asesor de vicariu, acesta se privește ca existând numărul asesorialor. În înțelesul din urmă s'a privit lucrul la prima constituire a consistoriului, declarându-se postul de asesor, ce l'a avut vicariul, de vacant. Mai târziu, când sa înmulțit numărul asesorialor la 9, s'a numărat și vicariul între dēnșii, ceea ce stă în contradicțiune cu prașa dela început. Densul (archiepscopul) se declară invoit sau cu una sau cu alta din aceste două păreri, dorește numai ca la acest loc să se precizeze pozițiunea vicariului. Spre acest scop pune sinodului următoarele două propuneri spre deliberare:

1. Vicariul archiepiscopesc participă cu vot consultativ la toate ședințele consistoriului și atunci, când archieppul însuși duce prezidiul, și are să

deed tot concursul posibil archieppului în toți ramii oficiali.

2. Vicariul archiepiscopesc participă la toate ședințele consistoriului și atunci când archiepiscopul duce prezidiul, și adevă în ședința plenară și a senatului la care densul aparține ca asesor, participă cu vot decisiv, ér la celelalte senate cu vot consultativ.

Dep. N. Străvoiu face la § 3 următorul amendament cu privire la pozițiunea vicariului: „intemplantu-se ca suspomenitele afaceri (§ 2 și 3 partea 1) de conducere a archidieceșei, fie din cauzele amintite sau din orice alte cauze, să stagneze, adevă intemplantu-se ca cele prescise să nu fie implinite cu scumpătate, și afacerile să suferă scădere, vicariul archidieceșan sub responsabilitatea sa proprie este datoriu a intreveni pentru conducerea afacerilor, chiar și fără însărcinare din partea prezidiului natural al consistoriului, până când cauzele stagnerii se vor delătura.“ Acest amendament l'face densul, pentru că este de prevădut ca archieppul, care este totdeodată și metropolit, va fi de multe ori împedecat prin afaceri metropolitane a se ingriji cu esactitate de afacerile archiepiscopiei; afară de aceea densul nu ar voi ca totă responsabilitatea sinodul să o pună pe capul suprem al bisericeii, ci pe o altă persónă.

La acest amendament prezidiul observă: că dacă se va primi va duce cu necesitate la anarhie.

Dep. I. Preda dorește și el precizarea pozițiunei vicariului, nu este înse de acord cu prezidiul, când acesta numesc pe vicariul, vicariul seu (al archiepiscopului); vicariul este al bisericeii, al oficiului, nu al archiepiscopului. Cu provocare la dreptul canonic general, vorbitorul arată, că ar fi două feluri de vicari, unul al archiepiscopului ca persónă și altul al oficiului archiepiscopesc; acesta din urmă este următorul natural în cas de vacanță a scaunului archiepiscopesc, pe când cel dintău este un fel de secretariu al archiepiscopului, pe care l' denumesc acesta însuși. (Aici vorbitorul este întrerupt de prezidiu care l' rógă a se provoca la instituțiunile bisericeii noastre, nu la cele ale bisericeilor străine). Vorbitorul și continuă argumentarea sa dicitând că aceste le-a pus în vedere numai spre clarificare. Trecând la dispozițiunile bisericeii susține că, biserica noastră nu cunosce pre vicariul archiepiscopului, ci numai pre vicariul archiepiscopiei; vicariul este deci o dignitate stabilă, care nu atěrnă dela bun placul persónei archiepiscopului. Vicariul ca atare nu este asesor. Din aceste motive se declară pentru amendamentul lui Străvoiu; dacă înse ar fi convins că, amendamentul acesta ar merge într-a-

nu-i sciam numele, nu i-l spun nici eu. Destul că acel domn mare, domn de român, a venit la examen. Iar când a venit el la examen nu mai erau scrișori de ale copiilor nici pe cupțoriu și nici pe păreți. Nu puteam eu pricepe de unde și până unde dascălu nostru era tare schimbat atât la față cât și la glas când a intrat în scólă cu Domnul cel mare. Mi se părea că-i frig, că pare că tremura. Iară Domnul cel mare sa aședat pe un scaun drept înaintea mea. Și eu me uitam cu băgare de sémă la el, că așa Domn de român încă nu vedusem. Imi plăcea deosebit un lăntug ce era atărnat de un bumb de la peptariu și se ascundea în un posunariu. După ce se adunară ómenii în scólă, Domnu prinse cu mâna de lăntug și iacă: din bosunariu iasă ceva ca o cėpă, la care Domnu se uită cordiș, apoi îl puse la ureche: îndată am priceput că nu pôte fi cėpă, ci vre-o altă mirăzenie. Când a vrut însă să-l bage iară în posunariu, eu l'am întrebat în grabă: „ce-i aceia?“ „Cias, dragă!“ — „Him!“ — „Dăseu eu uitându-me la Domn drept

în ochi. „Da, da, este cias“, imi respunse el atingându-me cu mâna pe bărbie. Deși nu-mi puteam închipui un cias așa mic și în așa formă, a trebuit să cred, dar l'am întrebat „da are cuc?“ „Ba nu, aceste ciasuri n'au cuc“ imi respunse el cu blăndețe. „Dapoi că a nost are“ i respunseu eu. „A vost dragu badi are că e cias de părete, dar al meu fiind, că e cias de posunariu, n'are“ imi respunse Domnu. „Că-i bine d'apoi că D-Ta nu ești bade?“ „Dar ce?“ imi respunse el rișind. „Domn“ i respunseu eu. Toți au ris și au strigat că bine am respuns, iară Domnu a dīs „bravo!“ apoi s'a întors cătră dascălu și l'a întrebat dicitând: „a cui e băiatul?“ „A Părintelui“ respunse dascălu. Ce-a dīs domnu cătră tata care era de față, ce nu, — nu știu, că i-a spus ceva într'o limbă neînțeleasă de mine. Atăta știu că domnu când a vorbit cu tata l'a luat de mână, iară tata se uita acum la Domn acum la mine cu ochii umeși.

(Va urma.)

colo, să știrbescă drepturile archiepiscopului, atunci nu l'ar primi. Densul înțelege amendamentul așa că vicariul să substitue pre archiepiscopul atunci, când acesta ar fi împedecat de ași implini afacerile lui.

La aceste prezidiul declară că, postul de vicariu trebuie sistemizat și după convingerile sale trebuie sistemizat așa ca, devenind vacant să se întregescă prin însuși sinodul archidieceșan, căci nu suferă îndoielă că, postul de vicariu trebuie să fie stabil, și să nu atărne dela arbitriul cuiva ca persónă singuratică.

Dep. I. Hanea este cu totă resoluțiunea în contra amendamentului lui Străvoiu căci acesta ne-ar aduce întrăga trebă bisericescă în confuziunea cea mai mare. Pentru aceea spriginesc textul de comisiune: „la casuri de absență ori de altă împedecare a archieppului... funcțiunile oficiali ale archieppului ca președinte al consistoriului le duce vicariul sub propria responsabilitate“, să se adangă înse în conformitate cu §. 118 Stat. org., care dicit, că, archiepiscopul denumesc pe unul dintre asesorii de vicariu, cuvintele, „care să suplinescă în casuri de absență sau de altă împedecare fundată pre archiepiscopul“, iar ce privește amendamentul lui Străvoiu propune a se trece preste el la ordinea dīlei.

La aceste prezidiul arată că amendamentul lui Hanea n'ar avé loc, din cauză că atunci, când archiepiscopul lipsesc dela oficiul seu din cauză nefundată, vicariul n'ar avé drept să l' substitue.

Dep. Dr. D. Răuciu se declară în contra amendamentului lui Străvoiu, care pune pre vicariu preste archiepiscop și duce la anarhie. Densul nu recunosce că, vicariatul ar fi o pozițiune de sine stătătoare după Stat. org. Dacă sinodul voiesc a declara de atare, atunci să se rógă congresul național bisericesc a interpreta în acest înțeles §. respectiv din Stat. org.

Dep. A. Trămbițaș observă că cesțiunea de sub dezbateri este foarte delicată, dar și importantă; vede înse că spiritele sunt iritate, prea susceptibile și că, există prea multă aplecare, de a da celor mai curate intențiuni, o interpretare falsă, pentru aceea densul nu va dicit nimic la amendamentul lui Străvoiu. Susține înse că de când este adunat sinodul au lucrat cu toții cu intențiunile cele mai bune pentru înaintarea bisericeii, și l' dore deci când aude că intențiunile cele bune ale unora dintre deputați se califică de intențiuni menite spre a resturna aședămintele bisericeii. Dacă cineva desfășură o părere contrară, o desfășură pentru a se lămuri o cesțiune, nimeni dar să nu presupună intențiuni rele.

Dep. Z. Boiu e de părere că urmările amendamentului lui Străvoiu ar fi prea mari, pentru ale deslega prin un simplu amendament la un §. Deslegarea s'ar puté afla, dacă vom merge la isvorul instituțiunei vicariatului archiepiscopesc. După Stat. org. pre vicariu îl alege indirect sinodul și direct archiepiscopul; sinodul concurge la alegere prin aceea că, alege pre asesorii consistoriali din cari archiepiscopul apoi își alege vicariu, textul §-lui s'ar puté dar împăca cu amendamentul lui Străvoiu, dacă s'ar dicit: „la casuri de absență... prezidiul l' duce vicariul, carele pentru toate afacerile consistoriului este responsabil dimpreună cu archiepiscopul sinodului archidieceșan.“

După ce mai vorbesc încă deputații E. Măcellariu și V. Roman în favorul propunerei comisiunii generale, iar dep. E. Brote în favorul amendamentului lui Străvoiu, și după ce se ceru încheierea dezbaterii propunătorii au cuvântul din urmă.

Propunătorul amendamentului, Străvoiu, asigură, că, dacă cineva

vine cu cele mai curate intențiuni și face o propunere în interesul binelui bisericeii, dar această propunere a priori se stigmatizează, se discredită, iar intențiunile propunătorului se trag la îndoielă, acesta trebuie să descurageze pre ori-cine. Asigură mai departe și despre aceea că: densul ca jurist a știut că atăcând cineva legea, face reu, dar densul așa crede că n'au făcut o propunere surpătoare de lege. Prin propunerea sa a voit numai să precizeze mai bine §. 118 Stat. org., anume terminul „la cas de împedecare, de absență.“ A numera toate casurile aceste ar fi cu greu, pentru aceea am dīs că, vicariul să între în activitate, îndată ce președintele natural al consistoriului este împedecat ași implini oficiul. Se știu că afacerile președintelui natural cons. sunt multe, și dacă nu se va însărcina ex officio vicariul să facă cele de lipsă, trebile vor rămâne în stadiul neplăcut de ađi. După părerea densului voința vicariului de a conduce afacerile administrative ale archidieceșei are loc numai atunci, când încetă voința președintelui natural, și când începe voința archieppului încetă a vicariului; ast-fel nu ar fi lipsă să se afirmă, cu puțin respect, precum s'a făcut de un antevorbitoriu, că atunci mai bine să trimitem pre archiepiscop deadreptul în mănăstire.

Archieppul totdeuna va avé mijlocele de lipsă pentru a aduce pre vicariu la ordine, dacă trece preste marginile competenței sale. Susține amendamentul seu.

Raportorul comisiunii P. Cosma susține că amendamentul lui Străvoiu, micșorează autoritatea archiepiscopului în întrăga archidieceșă, căci vicariul ar fi atunci un fel de controlor al archieppului, un alter ego al sinodului, care ar avé să acuse apoi pre archiepiscop la sinod. Ce privește pozițiunea vicariului, după lege el este vicariul archiepiscopului, prin urmarea pentru faptele făcute de vicariu din încredințarea archiepiscopului este archiepiscopul respundător, și numai pentru cele făcute în absența archieppului este el însuși (vicariul) responsabil. De altcum având a norma pozițiunea vicariului prin lege, densul (raportorul) ar merge mai departe decum stă ađi în lege. Recomandă respingerea amendamentului lui Străvoiu.

Prezidiul asigură că densul n'a presupus intențiuni rele de la nimeni, prin urmare nici de la propunătorul amendamentului, și dacă ar ști că cineva a venit cu astfel de intențiuni în sinod ar afla mijloce pentru a-i închide ușa sinodului. De altcum susține că amendamentul pus în regulament ar resturna rândul canonic. La întrebarea cine este chemat a constata că afacerile merg reu? Dep. Străvoiu observă că dacă vicariul ar băga de samă că este stagnare, atunci are să mērgă la Escelenția sa, pentru ca să-i arete această și a cere delăturare; iar la întrebarea prezidiului: ce să se facă atunci, când președintele consistoriului n'ar voi? Dep. Străvoiu răspunde că pentru astfel de casuri nu se pôte face lege.

Dep. Boiu și retrage propunerea sa în favorul propunerei făcute de prezidiu.

Vicariul N. Popea în interesul vicariatului, ca oficiu, susține că acest oficiu trebuie să fie stabil pentru ca să pótă da ajutor în înaintarea afacerilor. Vicariul este nu numai al archiepiscopului ci al oficiului. Vicariul după lege trebuie să fie luat din numărul asesorialor, aleși de sinod, prin urmare el trebuie să aibă încrederea ambilor factori. După prașa urmată la denumirea sa de vicariu, el a eșit din numărul asesorialor și s'a făcut vicariu cu post definitiv; și ca vicariu trebuie să aibă vot în consistoriu. Densul ar ține de o înjosire a vicariatului, dacă vicariul ar fi privit în rēn-

dul celorlalți asesori cu referadă și în cazul acesta ar prefera ași da demisiunea.

În urmă presidiul mai dă unele deslușiri cu privire la asesoratul vicariului susținând că densusul, vicariul, poate fi asesor, însă fără referadă căci dacă n'ar fi asesor în timpul când nu p'ortă presidiul n'ar pute avea vot iar dacă are vot are numai în calitate de asesor. Totodată declară că densusul ține de incompatibil cu demnitatea de vicariu de ai da și densusului referadă și asigură că, până va fi densusul arhiepiscop nu va face pre vicariu referent. — Fiind discutiunea terminată.

Propunerile se pun la vot și cu majoritate se primesc propunerea a 2-a a presidiului anume:

Vicariul arhiepiscopesc participă la toate ședințele consistoriului și atunci când arhiepiscopul duce presidiul: și adevă în ședința plenară și la senatul la care densusul aparține și ca asesor, participă cu vot decisiv, iar la celelalte senate cu vot consultativ.

Cu aceste ședința se'ncheie.

Atentatul asupra împăratului german.

Din Berlin sosi uimitorea știre, că la 11 Maiu st. n. după amezădi, împăratul german a fost obiectul unui atentat.

Pe la trei și jumătate ore după amezădi, împăratul se întorcea de la preumblarea sa din Thiergarten, însoțit de fiică-sa, marea Ducesă de Baden, într-o trăsură deschisă. Ajunsesse „Sub Tei“, adevă în strada aceea unde se află palatul imperial, universitatea, statua lui Frideric cel Mare, ambasada austriacă, cea franceză și cea rusescă, strădă eare s'ar numi cea principală. Împăratul ședea în dreapta în fundul trăsurii. Aprópe de ambasada rusescă, trăsură de curte a fost silită a umbla mai încet din cauza unei birje și a altor trei trăsuri, care veniau asupra ei, în cât aprópe în fața intrării ambasadei rusesci, vizitiul a trebuit să cârmescă, lăsând caii în pas. În acest moment s'auzi o detunătură de revolver și apoi încă una. Trăsura se opri după ordinul împăratului, vênătorii sări de pe capră jos și alergă după un om, cam redus în esteriorul lui, care în partea dreaptă, în care ședea și împăratul, stetea îndărăptul unei dame și dedese două focuri dintr'un revolver ce'l ținea în mână.

După cum a mărturisit dama, acest om așteptând ca și densusa sosirea împăratului stetea de mai multă vreme îndărăptul ei, pârând că ascunde ceva sub haine, iar în momentul, în care trecu trăsura, el o împinse într-o parte și dete foc. Când vedu pe vênător venind asupra-i, el fugi spre aleia din mijlocul uliței despărțită de drumul de trăsuri prin grății de fer și încercă să se strecore printre grății. Dar după grății era o femeie cu copilul ei, nevasta vênătorului de mărci postale Lietzow. Ea veduse cum acest om împuscăse în împărat, și se puse înaintea lui spre a'l oprí, dar el scápă pe sub brațul ei, rupându'i o bucată din mantilă, și fugi ca vre-o sută de pași spre Neu-Wilhelmstrasse. Mai mulți ómeni 'l opriră, el împuscă într'ensii, dar nu nimeri pe nici unul, deși un glonte sbură fórt aprópe de timpla unui birtaș din Charlottenburg anume Dittmar. În fine un domn, Gustav Albrecht, după alții registratorul Köhler, il apucă bine, pe când alți doi începură a'l bate cu bastónele. În curând il împresură o desă multime de ómeni, încât nu mai avea cum să facă. Apoi fu dus împreună cu altul, ce'l luase parte, la biuroul polițienesc de pe Mittelstrasse.

Trăsura împăratescă stătuse câte va minute locului, după atentat. Împăratul nuși perduse de loc cumpétul. Doi ofițeri se apropiară și cerură ordine; înse Împăratul le declară că nu are nimic de ordonat, spuse înse că veduse cum acel om îndreptase revolverul asupra trăsorii. Când trăsura își urmă drumul spre palat, publicul adunat începú să'l aclame cu entusiasm, iar Împăratul multimea publicului în modul seu obi-

nit, fără a dovedi prin nimic, că cu două momente înainte i se amenințase viața.

Pe la 6 ore sara sosi în ușa biuroului polițienesc din Mittelstrasse trăsura verde a poliției, în lántrul căreia se urcară atentatorul și un servitoriu Krüger, care, precum am spus, îi ținuse parte în vremea învâlmășelii și era bănuít ca complice.

Acéstă trăsură, încunjurată de polițiști călări, îi duse pe amândoi la prefectura poliției. Îndată li se făcu cercetare. Numele deplin al atentatorului e Enric Max Hödel și e născut la Lipsia la 27 Maiu 1857. Prezenți la cercetare erau ministrul de interne, conte Eulenburg; consiliarul de guvern de Hertzberg; procurorul general, de Luck; presidentul tribunalului orașenesc Krüger, procurorul Tessendorf, judecătorul de instrucție, asesorii tribunalului orașenesc și a. Instrucția o făcu asesorul Iohl. Hödel spuse unde locuște (la veduva Breiter Stall-schreiberstrasse 13) unde, făcându-se cercetarea domiciliului, se găsi că el era socialist cu trup și suflet, căci se afla la el a-casă fotografiile socialistilor Most, Bebel, apoi multe scrieri socialiste. El însuși spuse că e calfă de tinechegiu, se numește Max Hödel alias Lehmann, și că la 3 ore și jumătate a voit să se înpuște singur în cea mai însemnată uliță a orașului. Declară, că se ține de partidul socialist creștin, dar că e anarchist. — Marturii spuseră din contra; spuseră că l'au vedut cum a dat asupra trăsorii împăratesci trei împuscături, una de lângă ambasada rusescă, apoi a trecut repede ulița și a dat a doua din celaltă parte, în fine de lângă grilajul de fier a dat o a treia. Aicea il apucară martorii, mai ales unul cu barba roșie, care il svirli la pământ. I s'a luat revolverul din mână; era cu șase focuri, care avea încă două încercături, căci pe a patrula, Hödel o descărca asupra celor ce 'l goniau. — Hödel respinse acuzarea, că ar fi voit să împusce pe împăratul; nu contestă însă alte știri, venite pe cale telegrafică, că la Sckenditz lângă Lipsia el a convocat și ținut adunări socialiste, că acolo a vorbit. El susține numai, că a voit să se împusce singur, căci bietul popor — dișe el nu i mai rămâne nimic, de cât sau s'a se împusce sau să móră de fóme. Altă versiune spune, că el e din partidul anarhiștilor pentru a căror scopuri a călătorit prin Italia, Franța, Svițera și Spania. Anarhiștii sânt o sectă socialistă, a cărei fondator e rusul Bakunin.

Șciirea despre atentat p'etrunse orașul cu repejunea fulgerului. Din tóte părțile multime nenumărată de ómeni umplu stratele principale, și se grămădea înaintea palatului. Curând mii de flamuri împodobiră casele. Zeci de mii de ómeni își aținteu privirile spre ferestrele palatului, în cari se arăta din când în când Împăratul spre a multumi pentru dovezile de simpatie în palat chiar mișcarea uu era mai mică. Trăsura după trăsura veneu repede cu persoane însemnate, care venea să feliciteze pe bêtărânu monarch. Pe cólele de felicitare semnătura întâia e a ambasadorului Svediei baronul de Bilot. A doua e a ambasadorului Danemarcei, baron de Ouaade, apoi urmază contele Moltke, șarjele curții și altă multime de ómeni din tóte clasele societății. S'era orașul a fost iluminat.

Telegrafiștii nu puteau birui munca. Sute de felicitări veneau din tóte părțile Cu tótă întâmplarea, a fost prânzul anunțat la curte iar sara Împăratul a mers la operă, iar la teatru a venit în vremea actului al treilea. De atunci și până acum ovațiunile merg crescând. „Timpul.“

Impresiile unui Macedonian.

Românii și bulgarii cetiră cu mirare „Telegraful“ cu Nr. 1773, anunțând știrea din Atena, că Deliany, ministrul de externe, ar fi transmis cabinetului de St. James descoperirea statistică, cum că tótă suflarea din Macedonia grăescă limba lui Homer, și că ar fi mare nedreptate, dacă acéstă provincie ar face pe viitor, parte integrantă a ținutului din vechiul imperiu român-bulgar, proiectat prin stipulațiunile conferințelor din Constan-

tinopol, după cari sau incheiat prelinimările tratatului dela San. Stefano, — și proba o găsim în „Buletin diplo. pour la delimitation de la Bulgarie“.

Ministrul Greciei persistă cu atât mai mult asupra unei anecsiuni, la care visază, în cât uită că Ochrida, capitala Macedoniei a servit sub imperiul româno-bulgar și de capitală și de Patriarhat român-bulgar. Acest adevăr il găsim în corespondința lui Stefan cel mare cu patriarhul din Ochrida. — în cartea Canones.

Ar dori ore Grecii să întindă asupra românilor și bulgarilor din Macedonia posesiunea panelinismului, în loc să se opréscă la anecsiunile Tesaliei și Epirului, aglomerând naționalități, ce caută fie-care să trăiască cu forțele sale naționale, spre a nu cădea în domnirea unui nou stăpân, ce ar opri dezvoltarea și civilizația lor? Ideia de anecsiune o resping națiile creștine din Orient, căci prin elementele lor omogene și prin alianța lor pot ajunge a ave o patrie liberă, care se p'ote garanta prin confederațiunea popórelor din Orient cu timpul, iar nu prin anecsiunea lor la imperiul grecesc. Dacă însă cererea de anecsiune a Macedoniei, este o încercare numai, apoi ca glumă nu e bună; căci se propagă un principiu, ce numai are credit la macedonieni, încercați sub iataganul semi-lunii.

Apoi este ore drept, logic, uman și conform principiului naționalităților, ca o populațiune de 2,000,000 români-cuțo-vlahi, ca Dîmbulesci, Goga, Ghermani, Cotazi, acaparați de Greci, și 800,000 bulgari, să ne amalgăm, și să ne contopim cu Grecia pentru placul lor și peirea noastră, ca naționalitate? S'ar putea realiza atâta urgie în secolul XIX?

N'ar fi ore grecii satisfăcuți cu ecatombele de olocauste, cu contingentul și contopirea albanezilor, hidricțiilor, psarioților ect., ai căroră căpitani ilustri, ca Miauli și Canari, s'au ilustrat așa de sus la 1821, pentru independința Greciei? Dar să nu ne mai amărîm sufletul reamintindu-ne persecutarea scólelor române, alungarea profesorilor noștri macedonieni, din care profesorul Mărgărit ne trimitea atâtea descrieri sfișuitoare din Clisura, despre góna ce da românilor și bulgarilor din acel ținut! Căci opera de agresiune nu o credem a fi inspirată de adeverați greci cari se nutrescu cu progresul și respectul naționalităților, ce tind a se constitui și a trăi de sine stătătoare, ne mai voind a renoi lupta religioasă de 12 ani, în care călugării locali potenți au mers până a'i declara de schismatici, pentru că voiau să trăiască din propria lor viață, scutiți de jugul grecismului sub care voia să'i târască spre a-și perde ființa lor națională.

Asemenea scopuri, ce nasc din invidia de agresiune, românii și bulgarii din Macedonia, le uită; ei sânt înainte de tóte, gata pentru concordie; căci prin densusa se pot salva drepturile macedonienilor, și alianța lor pentru o confederațiune cu poporul elinesc.

Terminând, declarăm sus și tare, că româno-bulgarii din Macedonia nu vor, pe viitor și nici într'un mod, de a se lăsa a fi greciți, sau îmbrăcați cu nici o colóre de guvern, ce ar întuneca naționalitatea lor, ne mai voind a fi iloții lor, spre a nu mai fi oprobiriul umanității și desonorarea Europei.

Un macedonean.

„Rom. Lib.“

Varietăți.

* (Necrolog) Atanasin Lazar Deșeu, după lungi suferințe a reposat la 12 l. c. în Secusigiu în etate de 62 de ani. Reposatul a fost notariu comunal și a purtat acéstă diregătorie cu multe lupte și sbuciumări până în ora de pre urmă.

Îngropăciunea a fost una dintre cele mai frumoase ce s'a vedut órecând în Secusigiu. Funcțiunile religioase le-au plinit preoții din loc cu asistența părinților din mânăstirea apropiată a Besdinului. Inteligența din loc și din giur. fără difereuță de naționalitate și multimea poporului român a dat reposatului onóra de pre urmă în modul cel mai sərbătorec.

Reposatul un părinte fórt bun a scumpei sale familii numeroase, și-a iubit și națiunea și religiunea sa.

Plânge după el veduva cu șapte prunci maioreni și minoreni, doi gineri, nepoți, și mulți cosângeni și cumnați. — *Fie-i țărina ușoră!*

* Despre călătoria de inspecțiune a principelui Carol cetim în „Monitorul“ următoarele: Sâmbătă, 29 Aprilie, I. S. Domnitoriul a pornit din capitală, pentru a inspecta armata. La 6 ore fără un quart, Înălțimea Sa a fost întâmpinat la gara Tergovisicei, de Înalt Prea Sântia Sa Mitropolitul Primat de dd. ministrii și de un numeros public, cari veniseră pentru a ura o călătorie bună Înălțimei Sale. La ora 6, trenul princiar pornind spre Pitești, la ora 8 și jum. Înălțimea Sa s'a făcut întrarea în oraș care era împodobit și iluminat splendid pentru acéstă ocaziune. Pe tot parcursul de la gară și până la locuința dlui Morattu, Înălțimea Sa a fost întâmpinat cu aclamațiuni entusiaste diu partea poporului.

Duminecă 30 Aprilie I. S. Domnitoriul după ce a asistat mai întâiu la serviciul divin, carele s'a celebrat în catedrala orașului, însoțit de d. ministru de resbel, a inspectat trupele aflate în orașul Pitești și cantonamentele de prin prejur, adunate pe platoul orașului pentru acest sfirșit sub comanda dlui general Racoviță, comandantul diviziei a 4-a. După terminarea inspecției făcută fie căruí corp în parte, a urmat defileu. Înălțimea sa rămânând satisfăcut, atât de ținută ómenilor, de curățenia echipamentului de tot felul, precum și întru ceea ce privește instrucțiunea, a bine voit a arăta înalta sa mulțămire tuturor dlor ofițeri.

La 12 ore a pornit spre Slatina; la stația Stolnici, regimentul al 5 lea de dorbanți asemenea a fost inspectat de Înălțimea Sa și pe la 2 ore și-a făcut întrarea în orașul Slatina, care asemenea se împodobise pentru a sərbători sosirea Domnitoriului. Înălțimea Sa de la gară esprimând doriința de a merge mai întâiu la biserica, catedrală spre a asculta serviciul divin, aci din întâmplare fiind a se celebra cununia fiului dlui senator Deleanu, cu dșóra Elena Munteanu, la întrarea înălțimei Sale în biserică, tinerii se aflau tocmai înaintea sf. altar, atunci, cu înalta Sa bună voință, Înălțimea Sa bine voi a se oferi de naș și împreună cu dna Camaliu, cununa tinerii. Acéstă norocită întâmplare a mișcat adânc pe cei prezenți și pe numerosul public asistent.

La 6 ore, Înălțimea Sa a bine voit a întruni la prânz pe dd. comandanți de corpuri aflați în Slatina, pe primariul orașului, împreună cu mai mulți fruntași orașeni. Sara după ce Înălțimea Sa a asistat la un foc de artificie, în trăsura și însoțit de d. ministru de resbel, a făcut o preumblare în oraș, fórt frumos iluminat pentru acéstă ocaziune.

* Redacțiunea ziarului „Die Epoche“ retipăresce traducerea posesiei lui Alecsandri „Peneș Curcanul“ — care a găsit în limba germană tot carmenul ce are în limba în care a fost inspirat.

Produsul vîndării este destinat vedurilor și orfanilor soldaților români.

N'avem trebuința a o mai recomanda publicului.

Traducerea este datorită unui Autor încoronat și încununat de frumoase și nobile sentimente.

M. S. Domna României. „R. L.“

* (Foc). Alaltăeri după amezi a ars în Orlat. — Ađi nópte în Șelimber. — Șciri mai detăiate ne lipsesc.

* (Foc). Dle Redactor! În 24 Aprilie (6 Maiu) a. c. după amezădi s'a tescat în comuna noastră Balomir un foc înfricoșat, care sprijinit de un vânt puternic în puțină vreme prefăcu în prav și cenușă 15 case, 13 șuri, 18 cămeri, 15 cotețe — cu tot ce a fost în

și pre lângă ele. Nenorocii săteni cercați de această calamitate nu au rămas decât cu viața în ăse și astăzi sunt espusi la toate întemperiile și peritori de fâme în drum. Nu ni au fost de ajuns anii cei sterpi de mai înainte cu desastrelor economice, esundările Murșului, cari ni au făcut enorme pagube, și alte calamități, și totuși calamitate asupra capului nostru.

Nenorocii nostri săteni, cari astăzi prin foc au ajuns la sapă de lemn, în lipsa lor extremă, se rîgă de onor. public binefăcătoriu ca vîdînd amara lor sîrte în care se află pe neașteptate să binevoiescă a-i întinde fie care după puterile sale mîna de ajutoriu. Ne veți obliga prea mult Dle Redactor publicînd în cel mai de aprîpe număr această întîmplare tristă și făcîndune astfel posibilă o ajutorare din partea publicului binevoitoriu.

În fine exprimăm aici mulțămîntă adîncă dlui pretore al nostru din Orăștie, care vîdînd focul din curtea sa a alergat întru ajutor din preună cu alți binefăcători din satele învecinate, și dlui notariu com. Pr. Herlea, care de asemenea a desvoltat o mare activitate întru a pune o stavilă focului. Numai acestor dñi binefăcători avem de a le mulțămîni curmarea focului, care ușor putea consuma întrîga comună.

Primiți dle Red. asigurarea distinsei considerațiunii ce ve păstrează

Balomir în 4 Maiu 1878.

În numele celor nenorocii

Nicolau Suciu,
păroch gr. or.

* (1 Maiu). De unde vine numele lunii Maiu? — De la cuvîntul latin Majores.

— Ce erau acesti Majores? Erău bîtrîni în mîna cărora Romul a pus guvernul cetății sale Roma după ce o fundă la 753 A. Ch.

— Dar ce însemnă sburdalnicele petreceri ce se fac la 1 Maiu?

— Strîbunii nostri făcîu cele mai sburdalnice veselii în prima zi a lui Maiu în onorea Florei patróna florilor.

Flora era soția Zefirului. Autoritatea Florei se întindea peste tot ce înbobocesc și înfloreesc, începînd dela holde și legume până la fructe și vița mustoasă, cari, dacă nimfa nu era onorată cu tîta splendorea apoi fructele și ogorele nu producîu de loc, ér vinul prindea flóre și un gust neplăcut.

Flora mai era patróna frumoșilor ani din primăvara vieții omului. De aceea serbarea ei era veselă, aprinsă și amorosă. La anul 581, Senatul a votat chiar oficial serbări în onorea ei.

Marele poet roman Ovidiu descrie astfel serbarea Florei ce se făcea mai cu samă la 1 Maiu:

„Frunțile se încununau cu flori, mesele splendide se acoperîu cu o plîie de rose, óspeții acoperian pe cap cu ghirlande legate cu sfori de teiu, sar și jîcă dispuși de fumul vinului, și în mișcările lor neregulate nu cunosc alt stăpîn de cât beutura. În timpul acesta, ori ce afacere serioasă este suspensă și cei încununați cu flori nu pun în gura lor nici un pic de apă, căci și lui Bacus îi plac florile, și Flora nefiind o divinitate posomorită, vrea ca tot poporul să petrecă cu tîta veselia și cu tîta libertatea în această zi a sa.“

Cine ar crede că aceste erau scrise de Ovidiu timp acum de 1800 ani. Se pare că descria pe 1 Maiu al nostru de astăzi. Mai dică cineva că nu sîntem urmași Romanilor și n'am păstrat obiceiurile lor.

Iată ce este ziua de 1 Maiu! —
„Vocea Cuvurului.“

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Studii ermenentice.*)

VII.

Metoda esplicărei.

De sine se înțelege că Ermenentica în prima linie nu este pentru laici, pentru aceia, cari cetesc Biblia numai

*) Veți Nr. 48.

spre nutremîntul lor sufletesc, numai pentru sine înșiși, ci pentru aceia, a căror chemare e să interpreteze Biblia și spre folosul altora.

Aci înțelegem pre scriitori, profesori și preoți. Profesorii au să osplice Biblia pentru fitori preoți, preoții — poporului, iar scriitorii, esegeții de specialitate — tuturor.

Întrebările ce s'ar face asupra metodei de esegetisare nu se pot respunde în un chip pentru toți. Căci, deși scopul este unul, nu sînt aceleși mijlocele și căile. Esegetul de specialitate (scriitoriu) spre es. presupune multe cunoscute, pre cari profesorul nu le pôte presupune, și iarăși profesorul presupune o mulțime de cunoscute la elevii sei, despre cari poporul în raportul lui cătră preot n'are nici o cunoscîntă. De aci se vede că metoda esegetisărei pentru profesor trebuie să fie deosebită de cea pentru scriitoriu și amîndouă aceste să diferescă de cea pentru preot.

În câte-va trăsături generali vom încerca a delinea aceste metode.

1. Esegetul ca scriitoriu.)

— Cel ce ia asuprași sarcina de a scrie esegeșă, ia una din cele mai grele sarcini de pe terenul teologic. Căci nici o sciință nu este așa de spinosă, ba cu atâtea povîrnîșuri ca esegeșă. De la eseget nu se cere numai o cunoscîntă deplină a filologiei sacre, dar el trebuie să fie acasă în dogmatică, patristică, istoria și archeologia biblică și universală ș. a. și aparatul acesta întreg să-l scie manua cu desteritate.

Numai dispunînd de acestea pôte spera un seceriș mulțămitoriu al ostenelelor sale. În ce privese procederea sa la esplicare, pe lângă cele dîse până aci în general, ar avé să observe cam următoarele:

a). Presupunînd că cunósce cuprinsul Bibliei în marele, înainte de a se apuca de esplicarea unei cărți, are să o cetescă odată sau mai de multe ori cu tîta atențiunea. Acesta cu scop de a-și face o iconă chiară despre întregul, a afla ideile fundamentali, dispoziția, cauza și scopul sau intențiunea scrierei. Aflîndu-le pe acestea are cheia cărții, pe carea voiesce a o deschide cetitorilor sei.

b). În tractarea specială, întăiu și mai întăiu are chemarea să statorescă textul (V) și versiunea lui cea adevătată. Statorirea textului, cu tôte notițele și controversile filologice are să se separeze de esplicarea ca atare. Acesta se face așa, că întrîgă lucrarea textuală sau premerge esplicărei, sau în note separate merge mîna n mîna cu esplicarea, sau că urmază esplicărei întregi, ca rezultat al acesteia, în formă de apendice. La nici un cas înse să nu se amestece filologia în însași esplicarea. Căci nefăcîndu-se deosebire între disputele filologice și espunerea înțelesului, întrîgă tractarea devine greoie, incurcată și desgustătoare. O vie dovédă de atare incurcătura sînt opurile esegetice, germăne ca Meyer, de Wette ș. a. în cari se recere întru adevăr paciința de germân, dacă cineva voiesce să alegă esplicarea din molestosele dispute atât filologice cât și esegetice.

c). Considerînd că Esegeșă este mama dogmaticii, esegetul are să fie cu deosebită atențiune la acele tecte pe cari se basază dogmatica, pe acestea să le clarifice așa, cât învățătura dogmatică să urmeze de sine.

d). Fiind că, chiar și în scrierile de cea mai înaltă, autoritate în, Evangelii²⁾, dăm preste contradicieri reali sau aparente: detoria esegetului este a delătura aceste contradicieri întru cât se pôte, aducînd totul în armonie.

¹⁾ Aci înțelegem numai pe acela, carele scrie esegeșă din punct de vedere curat scientific.

²⁾ Origines In Evang. Ioannis Comm. Tom. I, 4. 6. Editio de la Rue 1759.

2. Esegetul ca profesor. Am puté dice că esegeșă este mama întregii teologii. Din ea isvoresce dogmatica și etica, ea e basa dreptului canonic, a pastoralei și catechetice, ea dă viéță omiletice. De aci se vede însemnătatea atât a acestei discipline pentru cursul clerical, cât și a adevăratei metode, ce are să urmărescă esegetul, ca profesor de teologie.

Cunoscîntele ce se cer de la scriitoriu, se cer și de la profesor. Iar normele de cari ar avé să se țină profesorul s'ar reduce la următoarele:

a). Întăiu și mai întăiu să se scie acomoda pregătirei, ce o au ascultătorii sei. Să nu presupună cunoscîntele de acelea, cari le lipsesc, și iarăși să nu piérdă timpul cu de acelea, cari le sînt cunoscute.

b). Ori ce pregătire ar avé elevii, două lucruri nu trebuie să piérdă din vedere, și anume a) cât mai puțină filologie și b) cât mai multă doctrină. Spre satisfacerea acestora.

c). După premergerea celor din pt. 1. a. și împărtășirea rezultatelor (cuprinsul preste tot, dispoziția, cauza și scopul — ca o formă de întroducere) profesorul are să statorescă tectul în preparările sale private, iar elevilor să le împărtășescă numai rezultatul, fără a le espune întreg aparatul seu filologic, cu care numai îi disgustă.

d). Fiind esegeșă un studiu preparativ pentru celelalte discipline, profesorul numai atunci va fi la înălțimea chemărei sale, dacă va atrage atențiunea elevilor asupra acelor tecte la cari se face alusiune în cutare sau cutare disciplină, pre aceste le va esplica amésurat scopului preparativ așa, ca atunci când se va face provocare la ele, elevii să le cunósca întrîga însemnătate. Prin acesta se ușurază în mod însemnat atât propunerea cât și cuprinderea disciplinelor, ce, prin esegeșă, se basază pe Biblie.

e). Fiind prelecțiunile de pe catedră, din cauza scurtîmei timpului de care dispune profesorul, mai mult un substrat pentru preparări private ale elevilor; apoi avînd profesorul a stăru ca ascultătorii sei să prelucre însuși materialul dat, și să nu rămână numai pre lângă „jurare in verba magistri“, profesorul este datoriu a) a face pre elevi cunoscuți cu literatura esegeșă, îndemnându-i să studieze scrierile mai însemnate din această disciplină, și b) a forma un așa numit seminariu esegetic, în care elevii sub conducerea lui să se eserciteze în interpretare.

f). Considerînd că partea cea mai mare din ascultătorii sei au să devină preoți, și numai prea puțini se vor aplica pe terenul curat scientific, profesorul în seminarul esegetic va trebui să fie cu deosebită atențiune la chemarea majorității precumpănitore, întogmind deprinderile mai mult după normele de esegetisare, de cari are să se țină preotul în raportul lui cătră popor. Atât în seminarie cât și în prelegerile de pe catedră profesorul eă fie cu considerare la ce s'a dîs în pt. 1. d. — Cel ce ar scrie un op esegetic de această categorie ar trebui să combine cele din ptul precedent cu cele dîse aci.

(Va urma).

Sciri ultime.

(După „S. d. T.-B.“)

Viena, 20 Maiu n. Casa de sus a primit statutul de bancă, și a statorit în înțelegere cu ministrul de finanțe durata privilegiului până la sfîrșitul anului 1887.

„Polit. Cor.“ anucă: Întrîga armată română a făcut o miscare de inaintare spre resărit, rădîmată de Carpați.

În munții Rhodope Rușii fură bătuti.

Principele Serbiei a agrățiat

pe condamnații la mórte în afacerea Topola.

Budapesta, 20 Maiu n. Casa deputaților a primit provisoriu transacțiunei și casa magnaților acoperirea creditului de 60 milioane.

Berlin, 20 Maiu n. Poliția a oprit o adunare poporală democratică-socială, convocată de mai nainte.

Stockholm, 20 Maiu n. Parlamentul a votat creditul cerut pentru susținerea neutralității. Ministrul de esterne a declarat, nici o putere nu a propus a considera marea ostică de „mare clausum.“ Ministrul speră, în cas de resbel neutralitatea Svediei va fi recunoscută ca în 1854.

London, 20 Maiu n. Trupele indice sosite în portul Said au plecat spre Malta. În London s'a început, în amîndouă camerile, desbaterile asupra întrebunțării trupelor indice afară de India.

Bursa de Viena

din 8/20 Maiu 1878.

Argint	105 50
Galbin	5 73
Napoleon d'aur (poli)	9 71
Valuta nouă imperială germană	59 95

Nr. 17. 1878.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei de al doilea paroch în comuna Topárcea, ppresbiteratul Mercurei se deschide concurs cu terminul până la 3 Iunie a. c. st. v.

Doritorii de a ocupa această stațiune de a 3-a clasă se binevoiescă a-și adresa cererile lor, — instruite conform stat. org. și concluserilor si nodali din 1873. — subsemnatului oficiu până la terminul indicat. —

Dotatiunea numitei stațiuni:

1. Folosirea a 11. jug. 397° pămînt parte arătoria parte fenaț
2. Acidențele stolari usuate dela 205 familii; cari tôte computeate la olaltă dau o sumă de preste 400 fl. v. a.

Mercurea, 21 Aprile, 1878.

Oficiul ppresbiterat gr. or. al Mercurei
Ioan Droc, m. p.
adm. prot.

2-3
Nr. 390 ex. 1878.

Pertractare de ofert.

În 25 Iunie a. c. n. înainte de améi 10—12 césuri va avé loc o pertractare de ofert pentru predarea tăierei de pădure a munților Sadului și Lotrului — ce se mărginesc cu România și aparțin proprietății celor șapte județe — pe timp de 10 ani în oficiul central al Universității săsesci din Sibiu, piața mare Nr. 15, cat. II.

Prestațiunea anuală constă în ținutul Sadului 6468.5 metri cubici a 60 cr. v. a. în ținutul Lotrului — 10,600 metri cubici a 16 cr. v. a.

Soiul de lemn este mestecat din pini și fagi.

Oferte în scris ce trebuie să conțină și declarația, că planul tăierei și condițiile tratatului sînt cunoscute oferentului, și că acesta se supune celor din urmă după deplinul lor cuprins, — aceste oferte în scris împreună cu vadiu, adevă pentru ținutul Sadului pr. fl. 340 — v. a., și pentru ținutul Lotrului pr. fl. 170 — v. a., — sînt cel mult până în 24 Iunie a. c. n. a se trâmite franco sau a se preda în personă la oficiul central al Universității săsesci în Sibiu, unde sînt a se vedé planurile de tăiere și condițiile contractului.

Obțitoriuului i se va computa vadiul în cauțiunea ce este a se pune după contract, iar celorlalți oferenti li se va restituí.

Sibiu în 14 Maiu 1878.

Dela Oficiul central al Universității săsesci.